

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

_____ 20__ року

ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	24 "Сфера обслуговування"
Спеціальність	242 "Туризм"
Освітній рівень	третій (доктор філософії)
Освітня програма	"Туризм"

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Завідувач кафедри туризму

О. А. Сущенко

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри туризму
Протокол № 1 від 28.08.2019 р.

Розробники:

Сущенко О.А., д.е.н., проф., професор кафедри туризму
Єрмаченко В.Є., к.е.н., проф., професор кафедри туризму
Дехтяр Н.А., к.е.н., доц., доцент кафедри туризму

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2019/2020	28.08.2019	1	

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни. Планування розвитку будь-якої галузі неможливе без бачення місця даної галузі в цілісній структурі національної економіки; так само складно реалізувати стратегії державного рівня без чіткого усвідомлення місця країни на політичній карті світу, сучасних тенденцій функціонування системи міжнародних відносин. Тому впровадження комплексних стратегій регіонального розвитку в Україні має ґрунтуватися на розумінні майбутнього держави, її внеску до добробуту всієї світової спільноти.

У сучасній світовій економіці наявність розвиненої сфери послуг набуває вирішального значення у визначенні стратегічного потенціалу держави. Туризм як одна із не виробничих галузей є для багатьох країн джерелом істотних доходів до державного бюджету, розвитку інфраструктури та забезпеченням зайнятості населення. Крім того, завдяки міжнародному туризму відбувається міжкультурний обмін, встановлюються ділові зв'язки між країнами регіону. Досвід роботи найвідоміших туристичних осередків доводить необхідність і доцільність стратегічного планування розвитку таких територій за участю підприємців, адміністративних органів та місцевих громад.

Програма вивчення навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 242 "Туризм".

Об'єктом вивчення дисципліни є особливості функціонування національного туристичного ринку в умовах процесу глобалізації та регіоналізації світової економіки.

Предметом вивчення дисципліни є процес реалізації регіональної туристичної політики в Україні з урахуванням стратегічних програм розвитку держави та особливостей функціонування світового ринку послуг на сучасному етапі.

Мета навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок з обґрунтування необхідних умов та завдань розвитку туристичної галузі в Україні з урахуванням тенденцій та загроз функціонування світового ринку послуг і стратегічних пріоритетів держави у сфері економічної безпеки, підвищення ефективності проектів локального розвитку туристичної галузі.

Курс	2	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Методологія та організація наукових досліджень	Державна політика в галузі туризму в умовах глобалізації
Психологія економічної діяльності в умовах інформаційної економіки	
Рекреаційна економіка	
Міжнародний маркетинг на ринку туристичних послуг	

Знання з даної дисципліни забезпечують успішне виконання досліджень, підготовку та захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
здійснювати аналіз світової туристичної галузі у рамках макрорегіонів та провідних країн стосовно основних показників економіки туризму; розуміти систему протиріч сучасних процесів глобалізації та регіоналізації у розрізі проблем та перспектив становлення сфери міжнародного туризму	Визначати позицію України на макрорегіональному (європейському) ринку туристичних послуг; класифікувати країни-потенційних зовнішньоторгівельних партнерів України відповідно до структурних характеристик міжнародних і внутрішньорегіональних туристичних потоків
проводити огляд загальнодержавних та обласних (локальних) стратегій регіонального розвитку, виявляти їх ступінь та повноту виконання з урахуванням поточних змін у функціонуванні національного господарства на рівні окремої адміністративно-територіальної одиниці	
виявляти потенційні загрози економічній безпеці Україні, пов'язані із структурними диспропорціями у зовнішній торгівлі, особливо у торгівлі послугами	
виявляти напрямки, подальший розвиток яких може призвести до зниження рівня економічної безпеки регіону	
здійснювати аналіз туристичних потоків регіону, визначати найперспективніші ринки міжнародного туризму; розробляти можливі сценарії використання ключових переваг туристичної інфраструктури	Виявляти головні чинники, що перешкоджають розбудові туристичної інфраструктури України; доповнювати модель взаємодії туристичної галузі з іншими галузями національної економіки
визначати рейтинг регіону за основними показниками туристичної діяльності серед інших регіонів України, виявляти структурні диспропорції та розробляти шляхи їх подолання	
знати основні підходи до побудови туристичної звітності, розробляти шляхи удосконалення збору та обробки первинної інформації	
визначати головні чинники позитивного та негативного впливу на рівень інвестиційної привабливості туристичної галузі регіону, визначати пріоритети у реалізації бізнес-проектів туристичної сфери відповідно до державних та регіональних концепцій розвитку регіону	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи функціонування світового туристичного простору в умовах глобалізації

Тема 1. Основні тенденції та протиріччя сучасних процесів глобалізації та регіоналізації

1.1. Туристична галузь як складова світової економіки.

Особливості функціонування галузі міжнародного туризму на сучасному етапі. Схема розподілу країн за участю у туристичній галузі. Обґрунтування доцільності стратегічного планування розвитку туристичних осередків.

1.2. Протиріччя становлення сфери міжнародного туризму.

Приклади структурних диспропорцій у національному господарстві. Проблематика протиріч між процесами глобалізації і регіоналізації.

1.3. Теоретичні дослідження процесів глобалізації та регіоналізації.

Відмінності у дослідженнях процесів глобалізації. Дослідження впливу глобалізації у працях провідних вчених. Економічна безпека держави на світовому ринку.

1.4. Етапи розвитку світової туристичної галузі.

Основні етапи розвитку туризму за традиційною періодизацією. Становлення п'ятого етапу. Характерні риси туризму в епоху глобалізації.

Тема 2. Міжнародна торгівля туристичними послугами

2.1. Принципи статистичної звітності Всесвітньої ради з подорожей і туризму.

Поняття туристичної галузі і економіки туризму. Прямий та опосередкований внесок у туристичну галузь та туристичну економіку. Схема співвідношень між складовими економіки туризму. Схема розрахунку показників економіки туризму та туристичної галузі. Розрахунок зовнішньоекономічних показників діяльності сфери туризму. Аналіз основних показників туристичної галузі світу.

2.2. Проблеми співставлення макроекономічних звітів галузі міжнародного туризму.

Проблема відповідності складу макрорегіонів. Макрорегіону світу згідно з Всесвітньою радою з подорожей і туризму. Макрорегіону світу згідно з Всесвітньою туристичною організацією. Основні категорії, що використовуються під час аналізу статистичних даних, що належать до сфери міжнародного туризму.

2.3. Тенденції розвитку міжнародного туризму в Україні.

Диспропорції зовнішньої торгівлі України. Аналіз зовнішньої торгівлі України відповідно до методології Всесвітньої ради з подорожей і туризму. Аналіз зовнішньої торгівлі України відповідно до методології системи національних рахунків. Стратегічна мета розвитку туризму в Україні.

Тема 3. Теоретичні засади впровадження проектів локального розвитку

3.1. Регіоналістика як наука: історичні передумови виникнення, основні завдання дослідження.

Трансформація традиційного поняття глобалізації в сучасних умовах. Мультикультуралізм як альтернатива інтеграційним процесам. Позитивні наслідки діяльності великих інтегрованих підприємств в Україні. Чотири напрями формування у межах провідних західних країн замкненої господарської системи. Історія становлення регіоналістики як науки: теоретичні дослідження Й. Тюнена, А. Вебера, У. Ізарда та ін. "Галузева" державна політика.

3.2. Основні напрями регіональних досліджень в Україні.

Основні підходи до визначення поняття регіону та мети регіоналістики (М.І. Долішній, В.А. Поповкін, М.Г. Чумаченко, М. Кноглер, О. Сєкареєв, В. Симоненко, С.А. Романюк). Причини відсутності єдиного підходу до розуміння терміну "регіональна політика".

3.3. Теоретичні засади локального розвитку.

Основні підходи до визначення поняття локального розвитку (Р. Броль, Е. Блейклі, Я. Парисек, Р. Решохазі, А. Мина, А. Штанді, Я. Варда, В. Клосовські). П'ять характерних рис локального розвитку. Розбіжності між регіональними інтересами держави та місцевими інтересами.

Тема 4. Сутність, мета та завдання регіональної політики

4.1. Складові регіональної політики.

Неекономічні сфери державного впливу на регіональні процеси. Напрямки регіональної політики – соціальна, промислова, аграрна, екологічна, гуманітарна, науково-технічна – та їх подальша деталізація (за М.І. Долішнім). Економічна фрагментарність державної регіональної політики. Особливості правосуб'єктності регіонів як об'єктів державного управління. Суперечності фінансової автономії регіонів. Завдання регіональної соціально-економічної політики (за В.Є. Воротиним, Я.А. Жалілом). Специфіка перетворення регіонального управління на сучасному етапі. Чинники успішного регіонального розвитку. Відмінність між традиційною та сучасною моделями регіональної політики.

4.2. Особливості реалізації регіональної політики на державному рівні.

Ключові механізми державного управління стратегічним розвитком інвестиційного потенціалу регіону. Особливості визначення категорійного апарату регіональної політики. Співвідношення юридичних термінів "регіон", "область", "адміністративно-територіальна одиниця". Практика встановлення вимог до змісту програмних документів. Необхідні

умови визначення стратегії. Територіальна справедливість. Економічна ефективність діяльності регіону. Інноваційний клімат регіонів України. Практика створення регіональних інноваційних центрів. Кластерний підхід як інструментальна категорія регіонального управління. Вплив владних суб'єктів на поведінку кластерах систем. Особливості державної інформаційної політики провідних країн світу. Заходи із захисту інформаційної безпеки України. Програма розбудови регіональної інноваційної системи Харківської області. Принципи державно-приватного партнерства. Стримуючі чинники впровадження проектів локального розвитку.

Тема 5. Транскордонне співробітництво

5.1. Транскордонне співробітництво та його вплив на розвиток регіону.

Головні положення Європейської Хартії стосовно єврорегіонів. Нова парадигма регіональної політики ЄС. Чинники конкурентних переваг регіону.

5.2. Сутність та категорії транскордонного співробітництва.

Рівень зв'язків у процесі транскордонного співробітництва. Характеристика прикордонних областей України. Групи учасників та основні учасники транскордонного співробітництва. Загальна мета та особливості транскордонного співробітництва. Стратегічні напрями транскордонного співробітництва.

5.3. Єврорегіони як один із видів транскордонного співробітництва.

Закріплення поняття "єврорегіон". Три основні типи єврорегіонів у європейській практиці. Компетенції єврорегіонів. Єврорегіони, створені на території України. Асоціація європейських прикордонних регіонів (АЕВР). Прикордонне співробітництво в Україні.

Змістовий модуль 2. Головні засади регіонального управління в Україні

Тема 6. Методи регіональних досліджень

6.1. Основні методи досліджень економіки регіону.

Три етапи процесу моделювання. Типи кінцевих факторних систем. Методи дослідження: програмно-цільовий, балансовий, нормативний, соціологічних досліджень, економіко-математичного моделювання.

Структура єдиного народногосподарського комплексу країни. Структура галузі. Чинники формування структури крупних галузей.

6.2. Міжгалузевий баланс.

Поняття "чистої" (технологічної) галузі. Принципова схема міжгалузевого балансу.

Тема 7. Державні і регіональні програми туристичної та супутніх галузей

7.1. Завдання регіонального управління з огляду на потреби туристичної галузі України.

Обґрунтування переваг регіонального планування. Основні недоліки галузевих стратегій. Чинники залежності рівня прийняття управлінських рішень. Проблеми обліку рекреаційних ресурсів.

7.2. Використання кадастрів у плануванні туристичної діяльності.

Державні кадастри природних ресурсів: визначення, види. Регіональні кадастри природних ресурсів. Зміст кадастрової документації. Складові державного земельного кадастру. Особливості планування розвитку рекреаційних територій.

7.3. Туристична інфраструктура. Вплив туристичної діяльності на економіку країни.

Схема туристичної інфраструктури за рівнями завдань діяльності. Перспективи створення спільних підприємств у туристичній галузі та залучення іноземних інвестицій. Економічний ефект від туристичної діяльності.

7.4. Державні та регіональні стратегії розвитку. Міжгалузеве співробітництво.

Класифікація проектів стратегічного розвитку. Загальнодержавний та інфраструктурний рівень реалізації проектів. Програми державного рівня. Інструменти державної економічної політики. Програми окремих галузей. Програми регіональної політики.

7.5. Державне регулювання регіональної політики.

Типи регіональних структур. Завдання стимулювання розвитку регіонів. Угода щодо регіонального розвитку. Групи депресивних територій. Порядок визначення територій депресивними. Методика оцінки міжрегіональної та внутрішньо регіональної диференціації. Негативні чинники комплексного розвитку туризму і санаторно-курортної галузі. Пріоритетні напрями регіонального розвитку за областями України.

Тема 8. Економічна безпека регіону

8.1. Порядок аналізу економічної безпеки регіону.

Концепція ризику в стратегії економічної безпеки. Засади процеси управління ризиками. Визначення і використання граничних значень показників економічної безпеки. Об'єкти економіки та інфраструктури за ступенем економічної значущості.

8.2. Класифікація загроз економічної безпеки.

Визначення економічних загроз. Демографічна безпека. Екологічна безпека. Продовольча безпека. Військова безпека. Ресурсна безпека. Прісноводна безпека. Енергетична безпека. Цінова безпека. Фінансово-грошова безпека. Політична безпека. Соціальна безпека. Кримінальна безпека. Медична безпека. Інформаційна безпека. Науково-інтелектуальна безпека. Економічна безпека регіону. Основні територіальні (регіональні) інтереси. Умови прийнятного рівня економічної безпеки регіону. Поняття загрози економічній безпеці регіону.

8.3. Прогнозування в управлінні економічною безпекою регіону.

Результати прогнозування в управлінні економічною безпекою регіону. Рівні прогнозування регіонального розвитку. Предмет прогнозних досліджень. Види економічного аналізу. Регульоване економічне прогнозування. Передумови обґрунтування перспектив соціально-економічного розвитку територіальних утворень. Три рівні системи прогнозних розробок та їх складові. Завдання регіональних прогнозів. Три рівні споживачів результатів прогнозних досліджень. Завдання прогнозного дослідження регіонального розвитку.

Тема 9. Кластери як один із способів досягнення конкурентної стійкості регіону

9.1. Поняття кластерів та їх роль у регіональному співробітництві.

Перші дослідження інтеграційних об'єднань (А. Маршал, М. Портер). Конкурентоспроможність регіону як суб'єкту ринкової економіки. Визначення кластеру. Поняття центру кластера. Переваги кластеру: ефект масштабу, ефект охопту. Процес утворення кластеру.

9.2. Види кластерів. Основні характеристики кластерів.

Три основні види кластерів. Класифікація кластерів відповідно ступеню їх розвитку. Типи кластерів згідно Концепції кластерної політики країн світу. Характерні особливості кластеру.

9.3. Інноваційна діяльність як елемент кластеризації.

Поняття кластеру інноваційної активності. Форми стимулювання малих інноваційних підприємств. Законодавча база створення кластерів в Україні. Види кластерів згідно Концепції створення кластерів в Україні. Діяльність національних інноваційних кластерів.

9.4. Порядок аналізу конкурентоспроможності кластерів регіону.

Чинники визначення стану ринкового середовища в галузі. Завдання аналізу конкурентного середовища в галузі. Конкурентна стійкість підприємств регіону. Коефіцієнти локалізації, душевого виробництва, спеціалізації регіону на галузі. Якісний аналіз умов конкурентної стійкості. Інституційна організація кластеру. Критерії оцінки стратегічного потенціалу кластеру. Вісім типів кластерів і ступінь їх стратегічної важливості для регіону.

9.5. Туристичні кластери.

Концепція туристичного кластеру. Чинники впливу на продуктивність та зростання економічного середовища рекреаційного регіону.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати іспит, – 36 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання розрахункових завдань; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення іспиту, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює 100. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів,

отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою, та результатів іспиту. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля			Методи контролю							ВСЬОГО балів на тиждень	НАКОПИЧЕННЯ балів
			Лекції (активна робота)	Практичні заняття (активна робота)	Завдання за тематикою (робота на практичних)	Презентація (доповідь)	Компетентнісно-орієнтовані завдання	Письмові контрольні роботи	Іспит		
Змістовий модуль 1	Тема 1	4 тиждень	1							1	1
	Тема 2	4 тиждень	1							1	1
	Тема 3	6 тиждень	1	2	3		4			10	11
	Тема 4	8 тиждень	1	2			4			7	18
	Тема 5	10 тиждень	1	1	3		4	5		14	32
Змістовий модуль 2	Тема 6	10 тиждень	1	1		1	2			5	23
	Тема 7	12 тиждень	1	1		1	2			5	37
	Тема 8	14 тиждень	1	2	3		4			10	47
	Тема 9	16 тиждень	1	1				5		7	54
Сесія		18-20 тиждень							40	40	94
Усього			9	10	9	2	20			100	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Буркинський Б. В. Капіталізація економіки регіонів України: монографія / Б. В. Буркинський ; Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН Укр. – Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2014. – 273 с.

2. Горбатов В.М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса : [Монографія] / В. М. Горбатов; Институт проблем развития общества. – Х. : ИНЖЭК, 2006. – 591 с.

3. Іванов Ю. Б. Розвиток регіонів України в умовах формування економіки знань : монографія / Ю. Б. Іванов. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 385 с.
4. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : монографія / за наук. ред. М.А. Хвесика. – К. : Наукова думка, 2013. – 487 с.
5. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик. – Львів : Вид-во Львівської комерц. акад., 2015. – 583 с.

5.2. Додаткова

6. Баранцев П. П. Міста України в контексті процесу глобалізації : наук. вид. – К. : Номуро, 2012. – 101 с.
7. Гур'янова Л. С. Моделювання збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів : монографія / Л. С. Гур'янова. – Бердянськ : ФОП Ткачук О.В., 2013. – 405 с.
8. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 520 с.
9. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку : монографія / під ред. М.О. Кизима, В.Є.Єрмаченка. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 471 с.
10. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 398 с.

5.3. Ресурси мережі Інтернет

11. Офіційний сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aebr.eu/en/index.php
12. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org
13. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org.
14. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unwto.org.
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
16. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.

5.4.1. Перелік електронних фахових періодичних видань

№ з/п	Найменування періодичних видання	Режим доступу
1.	Agricultural and Resource Economics	http://are-journal.com/are
2.	Modern Economics	https://modecon.mnau.edu.ua
3.	Економіка. Екологія. Соціум	https://ees-journal.com/index.php/journal/issue/archive
4.	Economic Processes Management	http://epm.fem.sumdu.edu.ua/archive/?lang=ru
5.	Адаптивне управління: теорія і практика. Серія "Економіка"	http://am.eor.by/index.php/gallery
6.	Державне управління: теорія та практика	http://www.e-patp.academy.gov.ua
7.	Державне управління: удосконалення та розвиток	http://www.dy.nayka.com.ua
8.	Економіка та суспільство	http://www.economyandsociety.in.ua
9.	Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки	https://zu.edu.ua/fach.html
10.	Економіка: реалії часу	https://economics.opu.ua/journal
11.	Ефективна економіка	http://www.economy.nayka.com.ua

№ з/п	Найменування періодичних видання	Режим доступу
12.	Європейські історичні студії	http://eustudies.history.knu.ua/archive/
13.	Міжнародні відносини. Серія: Економічні науки	http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/issue/archive
14.	Місто: історія, культура, суспільство	http://mics.org.ua
15.	Наукові доповіді НУБіП України	http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/issue/archive
16.	Право та інноваційне суспільство	http://apir.org.ua
17.	Приазовський економічний вісник	http://pev.kpu.zp.ua/archives
18.	Східна Європа: економіка, бізнес та управління	http://www.easterneurope-ebm.in.ua/archives
19.	Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування	http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/index.html

5.4.2. Перелік електронних періодичних видань

№ з/п	Найменування періодичних видання	Режим доступу
1.	Journal of Tourism & Hospitality	https://www.omicsonline.org/archive-tourism-hospitality-open-access.php
2.	Journal of Tourism & Hospitality Management	http://jthmnet.com/archive-jthm
3.	Journal of Tourism Insight	https://scholarworks.gvsu.edu/jti/all_issues.html
4.	Modern Restaurant Management	https://www.modernrestaurantmanagement.com
5.	Nation's Restaurant News	https://www.nrn.com
6.	Quaestus	http://www.quaestus.ro/en/archive
7.	Restaurant Business	https://www.restaurantbusinessonline.com
8.	Restaurant Magazine	https://www.restaurantmagazine.com
9.	Restaurant Startup and Growth	https://www.restaurantowner.com/public/Restaurant-Startup-Magazine.cfm
10.	International Journal of Safety and Security in Tourism and Hospitality	http://www.palermo.edu/economicas/cbrs/ediciones.html
11.	International Journal of Tourism & Hospitality Reviews	http://giapjournals.com/index.php/ijthr/issue/archive
12.	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм" (фахове видання)	http://international-relations-tourism.karazin.ua/research/editions/bulletin-content.html
13.	Географія та туризм (фахове видання)	http://www.geolgt.com.ua
14.	Вісник Львівського інституту економіки та туризму (фахове видання)	http://www.liet.lviv.ua/redakce/index.php?clanek=2264&slodka=75&lanG=uk&xuser=
15.	Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму (фахове видання)	https://www.socosvita.kiev.ua/publishing/bulletin/issues-list
16.	Almatourism	https://almatourism.unibo.it/issue/archive
17.	Asean Journal on Hospitality and Tourism	http://journals.itb.ac.id/index.php/ajht/issue/archive
18.	Asia-Pacific Journal of Innovation in Hospitality and Tourism (APJIHT)	https://university2.taylors.edu.my/apjiht/archive.html
19.	Athens Journal of Tourism	https://www.athensjournals.gr/ajt

№ з/п	Найменування періодичних видання	Режим доступу
20.	Czech Journal of Tourism. The Journal of Masaryk University	http://www.czechjournaloftourism.cz/cisla/en/
21.	DETUROPE (The Central European Journal of Regional Development and Tourism)	http://www.deturope.eu
22.	Enlightening Tourism: A Pathmaking Journal	http://www.uhu.es/publicaciones/ojs/index.php/et/issue/archive
23.	GeoJournal of Tourism and Geosites	http://gtg.webhost.uoradea.ro/archive.html
24.	International Journal of Tourism and Spirituality (IJTS)	http://ijts.usc.ac.ir
25.	IT Expert	http://www.it-world.ru/itexpert/archive/
26.	Journal of Environmental and Tourism Analyses	https://jeta.rev.unibuc.ro/jeta-issues/
27.	Journal of International Management	http://www.sciencedirect.com/science/journal/10754253
28.	Journal of Tourism	http://www.jothnbgui.in/journal_article
29.	Journal of Tourism & Management Research	http://www.ottomanjournal.com/full-issues/index.html
30.	Tourism, Leisure and Global Change	http://www.igutourism.org/tlgc.html
31.	Zagreb International Review of Economics and Business	http://hrcak.srce.hr/zireb?lang=en
32.	Академия гостеприимства	http://hotel-rest.com.ua/arhiv
33.	Бізнес	https://business.ua
34.	Гостиничный и ресторанный бизнес	http://prohotelia.com/magazine/
35.	Міжнародна економічна політика	http://iepjournals.com/arkhiv-nomeriv.html
36.	Міжнародний туризм	http://intour.com.ua/arc/
37.	Новости Турбизнеса	http://novosti-turbiznesa.info
38.	Новости туризма	http://mw.com.ua
39.	Теоретичні та прикладні питання економіки	http://tppe.econom.univ.kiev.ua/zbirn.html
40.	Український туризм	http://mw.com.ua/?oid=3282